

Evangelie van Johannes voor de Groningers altijd een favoriete bron van bewijspplaatsen was geweest, hadden zij zich nooit echt ingelaten met allerlei inleidingsvragen betreffende dit bijbelboek. Nu moest Van Herwerden in een aantal artikelen in *Waarheid in Liefde* ook op dat soort vragen ingaan. Hetzelfde was het geval bij de eerste vraag die de faculteit had geformuleerd. Daarin werd een opsomming en beoordeling verlangd van alle belangrijke bezwaren die in de laatste jaren tegen het auteurschap van de apostel Johannes waren ingebracht. Er kwam één antwoord binnen. Nadat de faculteit dit stuk in juni 1863 een eervolle vermelding waardig had gekeurd, werd er in de pers een oproep geplaatst waarin de inzender verzocht werd toestemming te geven voor het openen van het verzegelde naambriefje. Toen niemand zich meldde, werd het briefje verbrand, zodat de auteur anoniem bleef.<sup>52</sup> De tweede vraag beoogde een onderlinge afstemming van de twee voornaamste thema's van het Groninger doen en laten gedurende de drie voorbije decennia: opvoeding en – later vooral – kerk(stichting). Hoe verhielden zich die twee thema's bij Jezus gedurende zijn aardse leven; waarom en hoe zou de evangeliedienaar ook nu nog diens voorbeeld moeten volgen, zowel onder christenen als onder heidenen? Blijkbaar kon de vraagstelling niemand bekoren; er werden althans geen verhandelingen ingezonden.<sup>53</sup>

Dat laatste gebeurde evenmin bij de vragen van 1865 en 1871. Welk beeld (*imago*), zo vroeg de faculteit in 1865, van de historische Jezus Christus kan men met name uit de eerste vier brieven van Paulus opmaken; aan welke bronnen heeft Paulus dit beeld ontleend en welke waarde heeft diens onderzoek voor ons? In 1871 vroeg men vergeefs naar een vergelijkende studie over het onderling verschillende verhaal (*narratio*) aangaande Johannes de Doper bij de vier evangelisten; in hoeverre was uit de evangeliën en uit andere bronnen een betrouwbare geschiedenis (*historia*) van de Doper op te maken? Ook de tweede vraag die de theologen in 1871 mochten stellen leverde geen reactie op. Aan het onderwerp lag dat niet. Gevraagd werd om een weerlegging van de kritiek die J.-B. Bossuet in 1688 in zijn *Histoire des variations des églises protestantes* op de Reformatie had geleverd. Na de massieve keuze van Vaticanum I voor eenheid en centralisme, was deze kwestie, die De Groot al sinds de jaren dertig boeide, actueler dan ooit.<sup>54</sup>

De enige Groninger godgeleerde vraag uit de jaren zestig die nog wel studenten enthousiast maakte, was die van 1868. De faculteit had toen inmiddels een andere samenstelling: Pareau, die in 1866 was gestorven, was opgevolgd door E.J. Diest Lorgion. Ditmaal werd een beargumenteerde christologie volgens de Brief aan de Hebreeën verlangd. Bij drie inzendingen was het goud voor Tj. Cannegieter en een eervolle vermelding voor twee Utrechtse

<sup>52</sup> In geval van een eervolle vermelding kon iemand er voor kiezen anoniem te blijven; Van Lieburg, *Prijsvragen*, 615, 44. Verbranding vermeld op het judicium van de TF; Acta Senatus 1862-63, bijl. 31; Arch. senaat 318. Vgl. C.H. van Herwerden C.Hz., 'Bijdrage tot de juistere waardering van het Evangelie van Johannes, naar vorm en inhoud', in: *WiL* 1860, 9-106, 225-288; 1861, 459-547.

<sup>53</sup> Van Lieburg, *Prijsvragen*, 616.